

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ قشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ قشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ زبان فارسی، زبانهای ایرانی قبل از اسلام، سیر تحول زبان فارسی

رشته تحصیلی/کد درس: - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۲۱ -، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۰۴ -، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی عربی) ۱۲۱۳۳۱۹ -، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۷۷ -

۱- خروج پاره‌ای از لغات کهن نظیر قزآگند، برگستوان، چرخش و جولاوه از زبان فارسی متأثر از کدام یک از علل دگرگونی زبان است؟

۱. برون زبانی   ۲. داخلی   ۳. درون زبانی   ۴. تاریخی

۲- تنها وجه اشتراک زبان‌های منفرد چیست؟

۱. تک سیلابی بودن   ۲. ساختار مشابه دستوری   ۳. رابطه جغرافیاگری

۳- اصطلاح «زبان مادر» به کدام دسته از زبان‌ها اطلاق می‌شود؟

۱. اسلامی   ۲. هند و اروپایی   ۳. ارمنی   ۴. ژرمنی

۴- مأخذ عمدۀ اطلاعات ما از زبان مادی از کجا به دست آمده است؟

۱. کتبه‌های به دست آمده از شهر هگمتانه   ۲. نقش نوشته‌های طاق بیستون   ۳. سکه‌های بازمانده از فارسی باستان   ۴. لغات دخیل بازمانده در کتبه‌های شاهان هخامنشی

۵- عمدۀ ترین تفاوت نظام خط میخی فارسی باستان با سایر خطوط ایرانی چیست؟

۱. پشت سر هم قرار گرفتن حروف   ۲. وجود هشت علامت اندیشه نگار   ۳. استفاده از علامت واژه جدا کن برای مشخص کردن حدود یک واژه   ۴. به کار بردن علامت‌های جداگانه برای بعضی صامت‌ها با توجه به مصوت جانبی آن

۶- فصل‌های کدام یک از بخش‌های اوستا «فرگرد» خوانده می‌شد؟

۱. یستا   ۲. یشتها   ۳. ویسپرد   ۴. وندیداد

۷- علت کمال خط اوستایی چیست؟

۱. نشان دادن مصوت‌های بلند با حروف مشخص و جداگانه   ۲. رسم الخط ویژه اوستایی   ۳. عنایت ویژه شاهان به خط مذکور   ۴. تقدس اوستا

۸- غالب خطوط دورۀ باستان از کدام خط اقتباس شده است؟

۱. سریانی   ۲. عیلامی   ۳. سومری   ۴. اکدی

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ زبان فارسی، زبانهای ایرانی قبل از اسلام، سیر تحول زبان فارسی
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۲۱ - ، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۰۴ - ، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) ۱۲۱۳۳۱۹ - ، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۷۷ -

۹- میزان و ملاک تشخیص زبان های میانه چیست؟

۱. ساده‌تر بودن نسبت به صورت باستانی آن	۲. انشعاب سایر زبان‌ها از زبان مذکور
۳. قرابت دستوری آن با فارسی باستان	۴. استفاده دربار از این زبان به عنوان زبان معیار

۱۰- مهم‌ترین زبان ایرانی رایج در آسیای مرکزی در هزاره اول میلادی کدام است؟

۱. سکاکی	۲. سغدی
۳. بلخی	۴. خوارزمی

۱۱- تنها اختلاف میان پهلوی اشکانی و پهلوی ساسانی چیست؟

۱. تفاوت‌های دستوری	۲. اختلاف لهجه‌ای و آوازی
۳. اختلاف در مصوت‌های بلند و کوتاه	۴. تفاوت‌های رسم الخطی

۱۲- کدام یک از انواع خط پهلوی برای درج مطلب بر روی مهرها و سکه‌های سلاطین استفاده می‌شده است؟

۱. پهلوی کتیبه‌ای	۲. پهلوی اشکانی
۳. پهلوی کتابی	۴. پهلوی درباری

۱۳- علت وجود هزوارش در خطوط ایرانی چیست؟

۱. غالب مردم دوره ساسانی از توانایی خواندن و نوشتن محروم بودند	۲. کاتبان آرامی به ضبط دواوین و منشیگری در ایران اشتغال داشتند
۳. وجود هزوارش به درک بهتر متون مقدس به ویژه اوستا کمک می‌کرد	۴. متون علمی اوستایی برای همه فهم شدن نیاز به شرح و تفسیر داشت

۱۴- اصطلاح «زند اوستا» به چه چیز اطلاق می‌شد؟

۱. متون تعلیمی اوستا که از زبان حکیمان و خردمندان ذکر می‌شد	۲. آثار دینی و غیر دینی موجود از زبان فارسی میانه
۳. ترجمه و تفسیرهای اوستا به زبان فارسی میانه و به خط پهلوی	۴. دستور زبان مخصوص فارسی میانه

۱۵- در میان زبان‌های دوره جدید از کدام یک علاوه بر صورت ملفوظ صورت مکتوب نیز باقی مانده است؟

۱. گیلکی	۲. آذری
۳. بلوجی	۴. لری

۱۶- کدام یک در زمرة زبان‌های مرکزی ایران است؟

۱. انارکی	۲. پامیری
۳. بختیاری	۴. تاتی

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ زبان فارسی، زبانهای ایرانی قبل از اسلام، سیر تحول زبان فارسی

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۲۱ -، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۰۴ -، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) ۱۲۱۳۳۱۹ -، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۷۷ -

۱۷- منطقه رواج فارسی دری نخست در کدام قسمت ایران بوده است؟

- ۱. جنوب غربی
- ۲. نواحی مرکزی
- ۳. شمال و جنوب شرقی
- ۴. مشرق و شمال شرقی

۱۸- تغییر جای تکوازهای نفی، نهی، استمرار و شناسه‌ها به کدام یک از انواع تحولات زبان فارسی در دوره جدید مرتبط است؟

- ۱. تحول اصوات
- ۲. تحول واژگان
- ۳. تحول صرفی
- ۴. تحول نحوی

۱۹- الفبای آوانگار برای بازنویسی آثار بازمانده از زبان‌های دوره باستان و میانه به چند طریق به کار برده می‌شود؟

- ۱. حذف مصوت‌های پایانی - حذف هجای پایانی
- ۲. حرف نویسی - آوانویسی
- ۳. تبدیل آواگروه‌ها به یک مصوت ساده - حذف صامت‌های آغازین
- ۴. تبدیل برخی واژه‌ها به واژه‌های دیگر - حذف برخی واژه‌های سازنده اثر

۲۰- مهم‌ترین دگرگونی آوایی که در تحول فارسی از دوره باستان به دوره‌های بعدی در دستگاه زبان رخ داده است چیست؟

- ۱. خارج شدن صوت ۵ از زبان دوره باستان
- ۲. تبدیل واژه‌ها به یکدیگر
- ۳. از میان رفتن آواگروه ai به u

۲۱- با توجه به تحولات تاریخی اصوات از دوره باستان تا فارسی جدید، کدام دسته از واژگان به حذف صوت «ه = h» از آغاز، میان و یا پایان واژه اشاره کرده است؟

- ۱. انجمن - اندام - زبان - گرگ
- ۲. خسرو - خیم - خرداد - خور
- ۳. سردار - سalar - پالیز - پر迪س
- ۴. باد - برف - برگ - بهشت

۲۲- با توجه به قاعدة حذف در تحولات صوتی فارسی از دوره میانه به دوره جدید، از پایان واژه‌های «دانان، نیکو، نامی و گفته» کدام واژه حذف شده است؟

- ۱. گ
- ۲. ن
- ۳. و
- ۴. آ

۲۳- بر اساس تغییر قواعد واژ آرایی فارسی از دوره میانه به دوره جدید، تحول واژگانی در واژه‌های «سپاه، سپاس، برنج و دروغ» چیست؟

- ۱. قلب
- ۲. افزایش
- ۳. ادغام
- ۴. ابدال

۲۴- با توجه به قاعدة ابدال، در کدام واژه حرف «ت» به «د» تبدیل شده است؟

- ۱. برنا
- ۲. شب
- ۳. فرزند
- ۴. باید

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ زبان فارسی، زبانهای ایرانی قبل از اسلام، سیر تحول زبان فارسی

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۲۱ - ، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۰۴ - ، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) ۱۲۱۳۳۱۹ - ، زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۳۷۷

۲۵- در زبان فارسی باستان، اسم به اعتبار جنس و شمار آن به چند صورت صرف می شده است؟

۱. هفت صورت   ۲. نه صورت   ۳. شش صورت   ۴. یازده صورت

۲۶- کدام یک در زمرة حالت های هشت گانه اسم در فارسی باستان است؟

۱. حالت وصفی   ۲. حالت اسنادی   ۳. حالت مفعول فیهی   ۴. حالت ندایی

۲۷- در دوره میانه و با از بین رفتن نظام صرف اسامی، حالت مفعولی واژه چگونه تشخیص داده می شده است؟

۱. از روی رابطه همنشینی واژه ها بر روی زنجیر گفتار و ساخت جمله
۲. با افزوده شدن لاحقه های صرفی به پایان اسم
۳. تحلیل رابطه های معنایی در محور جانشینی گفتار
۴. استفاده از نشانه متمم « به » به جای « برای »

۲۸- در فارسی جدید، به واژه های مفرد مختص به مصوبت، کدام نشانه جمع بدون هیچ افزونه ای ملحق می گردد؟

۱. ات   ۲. گان   ۳. ان   ۴. ها

۲۹- پس از حذف ساخت دستوری جنس در تغییر زبان از دوره باستان به دوره میانه، برای بیان مفاهیم جنس نر و ماده از کدام شیوه استفاده می شده است؟

۱. از ساخت های ویژه دستوری استفاده می شده است
۲. برای تفکیک جنس مؤنث، در انتهای واژه « تاء » تأییث اضافه می شده است
۳. از کلمه هایی که در فهرست واژگانی زبان وجود دارد و جنس را می نمایاند استفاده می کردند
۴. واژه ها را به صورت صفت با اسم مورد نظر همنشین می ساختند

۳۰- در فارسی باستان، دسته بندی های فعل از نظر « باب » کدام بوده است؟

۱. گذر - ناگذر   ۲. مفرد - مثنی - جمع
۳. التزامی - امری - تمنایی - تأکیدی   ۴. آینده - نقلی - بعید